

TER ADVISERING

Aan de Minister
Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

10.2.e

@minezk.nl

Datum

24 augustus 2020

Kenmerk

DGBI / 20221251

nota

MCC-19 d.d. 25 augustus 2020

Kopie aan

10.2.e

Parafenroute

10.2.e

10.2.e

BBR-paraaf

10.2.e

Bijlage(n)

Bijlage handelingsperspectief
groene herstelmaatregelen

Aanleiding

Dinsdag 25 augustus 2020 vindt van 10:00 uur tot 11:15 uur de MCC-19 plaats. Locatie is de Rolzaal op het Binnenhof. U wordt begeleid door 10.2.e

Agendapunten:

1. Mededelingen
2. Algemeen beeld
3. Stand van zaken internationaal en toerisme
4. Lessons Learned COVID-19
5. Verkiezingen met inachtneming COVID-19
6. Investeringsagenda bouw- en leefomgeving
7. Augustusbesluitvorming Caribisch Nederland
8. WVTK

In de toelichting is per agendapunt een advies opgenomen.

Ontvangen BBR

Toelichting**1. Mededelingen**Advies

- Aanhoren.

2. Algemeen beeld.Advies

- Aanhoren.

3. Stand van zaken internationaal en toerismeAdvies:

- Aanhoren.

Toelichting:

- Voor EZK is met name het effect van toerisme op de virusverspreiding van belang. Andere landen melden dat als een van de voornaamste redenen voor virusverspreiding. Aangezien de zomervakantie zo goed als voorbij, ligt het niet voor de hand dat er op korte termijn nog extra maatregelen tav toerisme genomen zullen worden.

4. Lessons Learned COVID-19Advies:

1. Instemmen met verzending van de brief, maar niet met de escalatieladder/handreiking aan de Veiligheidsregio's als bijlage.
2. Desgewenst vragen op welke wijze lessen worden getrokken uit overige generieke lockdown-maatregelen zoals het sluiten van scholen en opvang, horeca, bioscopen enz. Ons voorstel zou zijn dat hier in elk geval een interdepartementaal traject wordt afgelopen met overige lessen en dat gaande dit traject wordt gezien of dit ook met de TK moet worden gedeeld. Verder zou in de brief explicieter moeten worden gemaakt dat deze brief niet alle lessen betreft.

Toelichting

- Op 15 juni heeft MVWS in een Kamerbrief aangekondigd dat hij mede naar aanleiding van een groot aantal moties zogenoemde 'lessons learned' zou trekken.
- De brief gaat op een groot aantal zaken in en benoemt zaken die het kabinet opnieuw zou doen en zaken die het kabinet anders zou doen, mede op basis van een groot aantal gesprekken dat is gevoerd met verschillende deskundigen (overzicht daarvan in bijlage brief).

Ad 1)

- In het ACC-19 van afgelopen donderdag lag plotseling een escalatieladder (later ook 'handreiking' genoemd) voor. Die is bedoeld om meer inzicht te geven in wanneer er opgeschaald wordt en welke maatregelen dan van toepassing zijn, waarbij de Veiligheidsregio's dan kunnen bepalen welke maatregelen uit deze 'toolbox' ze willen inzetten, afhankelijk van de specifieke

situatie. Het document moet in samenwerking met de veiligheidsregio's verder ontwikkeld worden werd toen aangegeven.

- Op zichzelf juichen wij dit toe, maar we zijn hier in de eerste fase van ontwerp en uitwerking, interdepartementale afstemming moet nog worden afgerond.
- Desalniettemin lijkt VWS voornemens dit (concept) al mee te willen sturen naar de Tweede Kamer als bijlage bij de brief. De motivatie waarom het nog door te ontwikkelen concept nu reeds met de Kamer gedeeld moet worden, is ons onduidelijk. Hoe dan ook heeft hier geen deugdelijke ambtelijke afstemming op plaatsgevonden en evenmin is het aan de Kamer toegezegd. Mogelijk zullen er nog flinke aanpassingen nodig blijken, bijvoorbeeld in het aantal treden dat de escalatieladder telt. De aankondiging in de brief dat hier aan gewerkt wordt, lijkt ons voldoende. De passages in de brief daarvoor voldoen.

Ad 2)

- Ambtelijk is in zowel DOC-19 als ACC-19 aangegeven dat de scope van de brief beperkter is dan wat er in de betreffende moties wordt gevraagd. In de brief wordt namelijk alleen op de lessons learned tav de maatregelen op het beleidsterrein van VWS ingegaan, terwijl andere *'maatregelen die zijn genomen om het virus te bestrijden'* (tekst motie Asscher/Marijnissen) niet aan de orde komen in de brief, zoals bijvoorbeeld de sluiting van een aantal publieke ruimtes waaronder de horeca.
- In de brief van MVWS van 15 juni geeft hij onder andere aan in voorliggende brief in te zullen gaan op generieke lock downmaatregelen. In onze ogen horen daar ook de genoemde (sluitings)maatregelen bij. Het kabinet heeft er bovendien evenzeer belang bij om hier lessen uit te trekken.
- VWS heeft aangegeven de brief niet verder te willen uitbreiden met deze onderwerpen. Dat roept de vraag op of hier in een separaat traject nog wel op teruggekomen gaat worden door het kabinet. De Kamer gaat deze vraag mogelijk ook stellen. Zo vraagt de motie Veldman die mede de basis voor deze brief vormt ook om *'economische schade'* van de genomen maatregelen in kaart te brengen. Daar wordt nu in het geheel niet op ingegaan.

5. Verkiezingen met inachtneming COVID-19

Advies:

Instemmen met de brief.

Toelichting

De brief heeft geen inhoudelijke raakvlakken met het beleidsterrein van EZK. Vanuit EZK zijn schriftelijk enkele juridische aandachtspunten naar voren gebracht, waar BZK op gereageerd heeft.

6. Investeringsagenda bouw- en leefomgeving

Advies:

U kunt instemmen met beide beslispunten, die zo zijn overeengekomen in de ACC.

NB : Het kabinet zet naast deze investeringsagenda met kasschuiven ook in op versterking van de Rijksregie op de bouw en mogelijkheden voor additionele

investeringen in de woningbouw (indien deze noodzakelijk zijn in het licht van de stikstofdiscussie). Besluitvorming over deze aspecten vindt afzonderlijk buiten de MCC-19 plaats, zo hebben MBZK en MFIN besproken. Deze aspecten zijn echter wel onderdeel van het integraal kabinetsbeleid om de bouw aan de gang te houden.

Toelichting:

- In de MCC-19 is afgesproken dat in de zomermaanden investeringsopties zouden worden geïnventariseerd voor een Investeringsagenda bouw & Leefomgeving. Deze inventarisatie heeft zowel geleid tot opties die kasschuiven zijn ('versnellingen') als opties die om aanvullende middelen vragen en dus neerkomen op een aanvullende claim.
- De volgende twee besluiten liggen voor:
 1. Instemmen met de versnellingen die neerkomen op een omvang van € 1,5 mld. (die op terrein van BZK en I&W liggen).
 2. Instemmen om de overige additionele investeringen (=claims) door te schuiven naar de besluitvorming over het herstelplan dat het kabinet uiterlijk voor eind april 2021 indient voor de Recovery and Resilience Facility, zodat deze, samen met de eerder met de MCKE geïnventariseerde ideeën voor groen herstel, als 'opmaat' kunnen dienen voor de voorstellen in dit herstelplan. Het proces richting het herstelplan wordt getrokken door EZK/AEP/DEIZ.
- Ad 1) Met de beperking tot kasschuiven zijn alleen een aantal opties op BZK en I&W-terrein op de zeef blijven liggen. De schuiven zijn gericht op woningbouwimpuls (dekking publiek financieel tekort waar binnen 3 jaar met woningbouw kan worden gestart) en fysieke infra (m.n. beheer, onderhoud en vervanging bij Prorail en RWS). Er zitten dus geen schuiven op EZK-terreinen in dit pakket.
- Ad 2) Het idee om alle andere claims om aanvullende middelen door te schuiven en deze 'buiten augustus' te houden is cf. besproken met u ihkv de augustusinzet van EZK. Deze kunnen dan samen met de ideeën die al eerder met de MCKE zijn verzameld opnieuw worden gewogen binnen de context van de criteria voor het RRF (samen met andere voorstellen die voor het RRF in aanmerking zouden kunnen komen). Dit geeft ook de tijd om met departementen nog eens goed door de voorstellen te gaan.
- Als bijlage is vanwege de overlap met de Investeringsagenda Bouw de eerder met u (MEZK) gedeelde Bijlage handelingsperspectief groene herstelmaatregelen meegestuurd met een overzicht van maatregelen op de MCKE-lijst.

Overige toelichting

Waarom geen schuiven in SDE & Klimaatvelop?

Binnen EZK is ook gekeken naar de mogelijkheid om te schuiven met SDE+- en klimaatvelopmiddelen. Dit is niet opportuun gebleken:

SDE++:

- De afgelopen tijd is vanwege de wens om de energietransitie te versnellen een aantal keer SDE+ budget naar voren gehaald. Dit is onder andere gebeurd in het kader van Urgenda, maar ook in reactie op het grote aantal zanaanvragen in de SDE+ in het najaar van 2019.
- Het naar voren halen van budget is effectief indien er voldoende projecten zijn. Indien dit namelijk niet het geval is, vermindert wel de concurrentie in de regeling en daarmee de kosteneffectiviteit, zonder dat daarmee extra projecten worden gerealiseerd.
- Momenteel is de beschikbaarheid van projecten een belangrijk knelpunt. Zo zijn veel projecten afhankelijk van een vergunning en lopen de benodigde processen hieromtrent trager dan gebruikelijk.
- Dit is één belangrijke reden waarom de voorziende eerste openstelling van de SDE++ juist naar achteren wordt geschoven. Het naar voren halen van SDE++ budget ligt dan ook niet voor de hand.

Klimaatvelop:

- De klimaatvelopmiddelen (circa EUR 3 mld cumulatief over de periode naar 2030) zijn in het Klimaatakkoord (langjarig tot 2030) verdeeld over prioriteiten in de sectoren en daaraan gekoppelde instrumenten. Circa eenderde van de middelen 'staat' op de EZK-begroting.
- Het naar voren halen van middelen kan risico's opleveren voor latere jaren, waarin tekorten gaan ontstaan zeker als er tussen instrumenten geschoven gaat worden. Er moet dus niet op niveau van de envelop, maar op niveau van het instrument een beleidsmatige afweging worden gemaakt of schuiven in de tijd verstandig is.
- Er is voor het EZK-deel bezien in welke instrumenten gefinancierd vanuit de envelop ruimte is om middelen naar voren te schuiven. Daar zijn geen mogelijkheden daartoe uit voort gekomen.
- In het verlengde van de zoektocht naar versnellingen (zowel door BZK als door de IRF), heeft EZK voorgesteld om onderuitputting op klimaatmiddelen (Verduurzaming Industrie) in te zetten als extra budget voor bestaande regelingen.
- In de voorbereidingen van de begroting 2021 (Julibrief) is FIN al akkoord gegaan met de inzet van ca. € 55 mln aan onderuitputting op klimaatmiddelen. Het gaat o.a. om het verlengen van de VEKI met € 20 mln in 2021 en 2022, een bijdrage aan TNO-labs van € 18,3 mln, ophoging TSE, maatwerk voor Sabic en enkele NWO-opdrachten.
- In het kader van de BZK- en IRF-uitvragen naar versnellingen, hebben we voorgesteld om € 33 mln aan aanvullende onderuitputting in 2020 in te zetten voor extra budget voor de MOOI-regeling (€ 29 mln), TSE-studies (€ 2 mln) en TSE-Industrie (€ 2 mln).
- FIN heeft dit voorstel a EUR 33 mln niet geaccepteerd omdat men deze ziet als intensivering en niet als versnelling. Daarbij is er rijksbreed nog sprake van taakstellende onderuitputting à € 250 mln. In dat licht wil FIN niet in ons voorstel meegaan. Gelet op de overige punten uit deze augustusbesluitvorming, adviseren we om dit standpunt te accepteren.

7. Augustusbesluitvorming Caribisch Nederland

Advies:

- U kunt instemmen.
- U (MEZK) kunt aan SBZK vragen of en wanneer het voorstel van de werkgroep Camps geagendeerd zal worden. U (MEZK of SEZK) kunt

desgewenst aangeven dat het van belang dat het voorstel van de werkgroep Camps, *Caribisch NL uit de crisis*, niet terzijde wordt geschoven, nu het niet in de augustusbesluitvorming wordt meegenomen.

Kenmerk
DGBI / 20221251

Toelichting:

- Het voorstel van BZK dat voorligt betreft een aanvullend pakket voor Caribisch Nederland (CN). De economieën van de eilanden zijn hard getroffen, harder dan in Europees Nederland. Een aanpak om de eilanden uit de crisis te helpen, die tevens gericht is op een verbetering van het structurele verdienvermogen, is dan ook wenselijk.
- In het voorstel zijn twee departementale trajecten gebundeld: socialisering nutsvoorzieningen en vervolg noodpakket 2.0 voor CN. Aanvullende voorstellen van de werkgroep Camps zijn niet opgenomen in de stukken voor de MCC.
- Het voorstel van BZK is besproken in de ACC van 20 augustus. In de ACC was er brede steun voor verlenging van het noodpakket voor Caribisch NL, inclusief de socialisering van nutsvoorzieningen. Voor het voorstel uit werkgroep (Maarten) Camps, genaamd *Caribisch Nederland uit de crisis*, heeft FIN aangegeven dat hier geen generale middelen voor zijn. Stas BZK en Min FIN zouden hier over overleggen, maar dit overleg heeft niet meer plaatsgevonden. Stas BZK heeft besloten het voorstel van de werkgroep Camps niet in te brengen in de MCC om discussie te voorkomen.
- Over de socialisering van de nutsvoorzieningen (Energie en Telecom van EZK, Drinkwater van IenW) is gister (maandag) ambtelijk gesproken over de duur van de verlenging. Uitkomst is dat de verlenging van de socialisering voor de duur van één jaar zal (dus t/m 2021) waarbij in het voorjaar 2021 wordt bezien of dit uiteindelijk twee jaar (dus t/m 2022) zal moeten worden. De ambtelijke inzet van EZK was verlenging met twee, maar u kunt instemmen met dit compromis. Met twee jaar te verlengen is wenselijk omdat:
 - Dit strookt met de verwachte duur van de effecten van de coronacrisis in CN.
 - Dit meer in tred is met de structurele investering in duurzame energie van de werkgroep Camps.
 - Dit in lijn is met een voornemen in het Regeerakkoord (terugdringen van armoede in CN).
- Er wordt een verlenging van het noodpakket 2.0 voor CN voorgesteld, namelijk:
 - Een op punten versoerde verlenging van 9 maanden vanaf 14 oktober van de tijdelijke subsidieregeling loonkosten en inkomensverlies CN. Budget € 8 mln. in 2020 en € 19,5 mln. in 2021.
 - Verlenging van 9 maanden vanaf oktober 2020 van de EZK-maatregel Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) voor het MKB op CN (specifieke voorwaarden en budget zijn afhankelijk van de uitwerking van de TVL voor Europees Nederland en nu nog niet bekend).
 - Compensatie inkomstenderving openbare lichamen, conform afspraak bij noodpakket 2.0. Budget € 7,7 mln. in 2020.
- De notitie *Caribisch NL uit de crisis* is in samenwerking met de betrokken departementen en de eilanden tot stand gekomen. Het betreft een impuls van circa 100 mln., waarmee de eilanden op een breed front worden geholpen. Dit kwam neer op een reeks waarin € 3,0 mln. betaald zou worden in 2020, daarna t/m 2023 vergelijkbare bedragen van circa € 30 mln.

- Vanuit EZK zijn projecten ingediend die bijdragen aan hoogwaardig toerisme (i.p.v. cruise-toerisme), verduurzaming van de elektriciteitsvoorziening, het stimuleren van start-ups en het verbeteren van het ondernemersklimaat, bijvoorbeeld door RVO geïdentificeerde regelingen open te stellen die nog niet openstaan voor Caribisch Nederland maar die daar wel zinvol zouden zijn. Het pakket van het voorstel ziet daarnaast op het versterken van de bestuurskracht, de infrastructuur, connectiviteit, landbouw en visserij, en het onderwijs.

Kenmerk
DGBI / 20221251

8. WVTK

Advies:

Geen opmerkingen